NOWA Jezu Ty się tym zajmij! RUBRYKA! str. 4

Grodno
№ 1 (436),
10 stycznia 2015

www.slowo.grodnensis.by

Słowo Życia

GAZETA DIECEZJI GRODZIEŃSKIEJ



TOP-10 KOLĘDOWYCH PYTAŃ. CO ROBIĆ KIEDY KSIĄDZ PRZYCHODZI NA KOLĘDĘ?

ciąg dalszy na str. 2

Kalendarz wydarzeń

10 stycznia
święto Chrztu Pańskiego. Zachęcamy do modlitwy dziękczynnej za otrzymany sakrament Chrztu Świętego.

17 stycznia
Światowy Dzień Migranta i Uchodźca. Módlmy się za ludzi pozbawionych warunków życia.

18–25 stycznia
Tydzień Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan.

Zapraszamy!

Program redakcji katolickiej
*„Głos Ewangelii” Katolicki program na Pierwszym Nacjonalnym Kanale Białoruskiego Radia. W każdą **niedzielę o godz. 8.00** zapraszamy do refleksji nad Ewangelią i dzielenia się Słowem Bożym.*
Grodno 103,0 FM
Swisłocz 105,9 FM

Intencje różańcowe:

Styczeń
O pogłębienie łaski chrztu we wszystkich ochrzczonych.

O rozwój wartości chrześcijańskich w naszym społeczeństwie i narodzie.

O jedność między wyznaniami chrześcijańskimi na Białorusi.

SONDA
www.grodnensis.by

Czy w tym roku czekasz na księdza z wizytą duszpasterską (kolędą)?

- *tak, jak i co roku*
- *w mojej parafii kolęda raz na kilka lat*
- *w tym roku nie*
- *moje mieszkanie jest poświęcone*
- *ksiądz jeden raz był, starczy*
- *nie, nie przyjmuję księdza z kolędą*
- *nie, boję się rozmów na tematy o moralności*
- *trudno powiedzieć*



KULT MIŁOSIERDZIA BOŻEGO



W Kościele Powszechnym rozpowszechnione są liczne kulty: Najświętszego Serca Pana Jezusa, Matki Bożej, Ducha Świętego itp. Najnowszym i najbardziej znanym jest kult Miłosierdzia Bożego. Nie minęło i setki lat, jak Pan podarował go ludziom przez świętą siostrę Faustynę Kowalską. Zakonnica zapisała Boży rozkaz w swoim „Dzienniczku” i w ten sposób stała się największą głosicielką Miłosierdzia Pana.

ISTOTA KULTU

Kult Miłosierdzia Bożego opiera się na całkowitym zaufaniu Bogu i jest skierowany do uczczenia Miłosierdzia Boga w Trójcy Jedynego. Pokora jest nie tylko duchem tego oddania, ale także warunkiem otrzymania łask. Ponadto pozycja zaufania dotyczy okazywania miłosierdzia w stosunku do bliźnich. Osoba, która spełnia te warunki, jest żywym obrazem Bożego Miłosierdzia.

Istnieją też pewne obietnice, które Jezus dał ludziom pod warunkiem ufności w dobroć Boga i miłosierdzia wobec bliźnich. Błędnie liczyć na nich czcząc kult w sposób niewłaściwy. Często wynika to z fragmentarycznego postrzegania aktów Miłosierdzia Bożego. „Jeśli ktoś, na przykład, czyta Koronkę do Miłosierdzia Bożego, ale przy tym nie ma w duszy nadziei, nie otrzyma żadnej z łask, które Jezus związał z wykonanym w zaufaniu odczytaniem tej Koronki” – twierdzi profesor Ignacy Różnicki, który dał teologiczne podstawy kultu w raporcie przygotowanym dla potrzeb procesu beatyfikacyjnego siostry Faustyny.

Tak więc należy wiedzieć o 5 formach kultu, które siostra Faustyna otrzymała od Chrystusa: obraz Jezusa Miłosiernego, Święto Miłosierdzia, Koronka do Miłosierdzia Bożego, Godzina Miłosierdzia i szerzenie kultu Miłosierdzia Bożego. Zastanówmy się nad każdym z nich.

ciąg dalszy na str. 3

„Dziękujmy Bogu, który jest zawsze obecny, bliski i miłosierny” – papież Franciszek

ROZWAŻANIA ZE SŁOWEM BOŻYM

ŚWIĘTO CHRZTU PAŃSKIEGO
Łk 3, 15–16. 21–22

Gdy więc lud oczekiwał z napięciem i wszyscy snuli domysły w sercach co do Jana, czy nie jest Mesjaszem, on tak przemówił do wszystkich: Ja was chrzczę wodą; lecz idzie mocniejszy ode mnie, któremu nie jestem godzien rozwiązać rzemyka u sandałów. On chrzcić was będzie Duchem Świętym i ogniem. [...] Kiedy cały lud przystępował do chrztu, Jezus także przyjął chrzest. A gdy się modlił, otworzyło się niebo i Duch Święty zstąpił na Niego w postaci cielesnej niby gołębica, a z nieba odezwał się głos: Tyś jest Mój Syn umiłowany, w Tobie mam upodobanie.

USŁYSZEĆ GŁOS OJCA

Każdy z nas z chwilą Chrztu Świętego został zaliczony w poczet dzieci Bożych. Chrystus już w pierwszych chwilach naszego życia mówi do nas delikatnie, że jesteśmy umiłowanymi dziećmi Bożymi. Łaska Chrztu Świętego powinna być mocno zasadzona w naszym sercu. Co to znaczy? Małe serce, które w chwili Chrztu Świętego staje się czyste, bowiem przyjmuje Boga, powinno zawsze być Im wypełnione. Niestety nie wszyscy pamiętają datę swoich narodzin duchowych, ten moment, kiedy z Chrystusem zaczynamy przepiękną wędrówkę swojego życia. Dlatego w Święto Chrztu możemy na nowo rozpocząć taką duchową wędrówkę, aby w kolejny raz usłyszeć głos Ojca: „To jest Mój syn umiłowany, to jest moja córka umiłowana".

II NIEDZIELA ZWYKŁA
J 2, 1–12

W Kanie Galilejskiej odbywało się wesele i była tam Matka Jezusa. Zaproszono na to wesele także Jezusa i Jego uczniów. A kiedy zabrakło wina, Matka Jezusa mówi do Niego: „Nie mają już wina". Jezus Jej odpowiedział: „Czyż to moja lub Twoja sprawa, Niewiasto? Czyż jeszcze nie nadeszła godzina moja?". Wtedy Matka Jego powiedziała do sług: „Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie". Stało zaś tam sześć stągwi kamiennych przeznaczonych do żydowskich oczyszczeń, z których każda mogła pomieścić dwie lub trzy miary. Rzekł do nich Jezus: „Napełnijcie stągwie wodą". I napełnili je aż po brzegi. Potem do nich powiedział: „Zaczerpnijcie teraz i zanieście staroście weselnemu". Oni zaś zanieśli. A gdy starosta weselny skosztował wody, która stała się winem - nie wiedział bowiem, skąd ono pochodzi, ale słudzy, którzy czerpali wodę, wiedzieli - przywołał pana młodego i powiedział do niego: „Każdy człowiek stawia najpierw dobre wino, a gdy się napiją, wówczas gorsze. Ty zachowałeś dobre wino aż do tej pory". Taki to początek znaków uczynił Jezus w Kanie Galilejskiej. Objawił swoją chwałę i uwierzyli w Niego Jego uczniowie. Następnie On, Jego Matka, bracia i uczniowie Jego udali się do Kafarnaum, gdzie pozostali kilka dni.

ZROBIĆ CO JEZUS POWIE

W dzisiejszych czasach jest sporo różnych nauczycieli, którzy podpowiadają co człowiek ma robić, jak postępować. Niestety tak bardzo angażujemy się słuchając różnej pseudo nauki, że zapominamy o tym, że jedynym dla nas Nauczycielem jest Jezus Chrystus. A Jego głos, Jego nauka to Ewangelia. Na kartach Ewangelii odnajdziemy to wszystko co nam jest potrzebne do życia, znajdziemy odpowiedź na każde nasze życiowe pytanie, w każdej sytuacji, nawet w takiej jak i wesele. Jezus pragnie zawsze być z nami i nam błogosławi, a więc słuchajmy Jego nauki.

Ks. Paweł Sołobuda



SŁOWO REDAKTORA

Ks. Paweł Sołobuda

Kolęda to czas „duchowego remontu"

Styczeń w naszych parafiach jest miesiącem kolędowania. W tym czasie spotykamy się z duszpasterzami w swoich domach, w atmosferze rodzinnej. Ale czy wszystkim kolęda jest potrzebna? Czy przeżywamy ten czas należycie? Spróbujmy dzisiaj właśnie nad tym się zastanowić.

Kolęda potrzebna jest tak dla proboszcza, jak i dla parafian. Proboszcz ma trochę więcej czasu, aby poznać swoją parafię, porozmawiać z ludźmi, dowiedzieć się o zmianach, które nastąpiły w ciągu roku w ich rodzinie, zadbać o duchowy rozwój swoich wiernych, a także wspólnie pomodlić się w domach czy mieszkaniach swoich parafian, prosząc o Boże błogosławieństwo dla mieszkańców na nowy rok. Natomiast parafianie mają piękna możliwość aby porozmawiać ze swoim duszpasterzem, zadać mu interesujące pytania oraz wspólnie się pomodlić. Bardzo ważne jest kiedy cała rodzina, wszyscy domownicy, są zebrani na wizycie duszpasterskiej. Wspólna modlitwa w intencji rodziny jak również poświęcenie mieszkania powinno stać się ważnym elementem życia ludzi wierzących na początku nowego roku.

Ale są różni duszpasterze i różni parafianie. Niektórzy się skarżą, że ksiądz szybko się pomodlił i uciekł z domu, tłumacząc że ma jeszcze dużo domów, a mało czasu. Czasem odwrotnie słyszy się, że duszpasterz za dużo zadaje różnych pytań, sprawdza pacierze u dzieci i dorosłych, „spowiada" publicznie z życia. Na przykładzie tych sytuacji miejscowym duszpasterzom na pewno warto zastanowić się nad swoim kolędowaniem i zrobić wszystko, aby narzekań ze strony ludzi nie było. Ale narzekania są i ze strony duszpasterzy. Można przytoczyć całe litanie spotkań kolędowych, jak mężczyzna ucieka z domu, dzieci boją się księdza, domownicy spotykają proboszcza w szlafroku itd.

Jak więc ma wyglądać kolęda? Co można zrobić z obydwóch stron, aby było to miłe spotkanie, w którym Bóg jest obecny.

Przede wszystkim każdy powinien przygotować się do kolędy. Proboszcz musi za wczasów rozpisać adresy domów tak, aby wystarczyło czasu na rozmowę, zebrać informację z kartoteki parafialnej, aby wiedzieć na jaki temat można i warto z domownikami porozmawiać. Parafianie powinni za wczasów dowiedzieć się o dacie przybycia kapłana, aby zaplanować swój czas na spotkanie ze swoim księdzem, przygotować mieszkanie i miejsce na modlitwę, dostojnie ubrać się na spotkanie z drogim gościem, pomyśleć jakie pytania warto zadać swojemu księdzu, aby posiadać więcej pożytecznej informacji. Ale najważniejsze z obydwu stron to chęć spotkania się na wspólnej modlitwie. Kiedy wszystkim na tym zależy, to i spotkanie będzie w bardzo miłej atmosferze: nikt nie będzie uciekał z domu, bojąc się że ksiądz zapyta pacierze, a kapłan widząc, że rodzina dobrze przygotowała się na spotkanie zechce tam pobyć trochę dłużej.

Na końcu pytanie, które zawsze jest na ustach ludzi: ile trzeba złożyć na ofiarę za kolędę? W 2012 roku napisałem artykuł do naszej gazety na ten temat. Kolęda nie jest zbiórką pieniędzy, i nie ma takiej banknoty, za która kupilibyśmy czyste, otwarte i radosne serce. Właśnie tyle kosztuje serce czekające na Boga w osobie kapłana. Myślę, że każdy dzisiaj postara się zrozumieć, że duszy się nie kupuje, a kolęda jest łaską od Boga, z której w Roku Miłosierdzia trzeba koniecznie skorzystać.



TOP-10 KOLĘDOWYCH PYTAŃ.

CO ROBIĆ KIEDY KSIĄDZ PRZYCHODZI NA KOLĘDĘ?

● ciąg dalszy ze str. 1

1. Jakim pozdrowieniem spotykamy księdza?

Witamy księdza i żegnamy oczywiście pozdrowieniem katolickim: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus".

2. Co trzeba przygotować w domu na kolędę?

Przede wszystkim czekając na księdza jak na drogiego gościa warto posprzątać mieszkanie. W głównym pokoju (na pewno nie na kuchni) przygotować stół zaścielony białym obrusem, na nim – krzyż i dwie świece. Jeżeli w domu jest woda święcona, może być również postawiona na stole.

3. Jak wygląda spotkanie księdza?

Bardzo dobrze gdy kapłana przy drzwiach spotyka sam gospodarz, jest to pokazanie własnej wysokiej kultury i szacunku do gościa. Po spotkaniu gospodarz zaprasza kapłana do pokoju na wspólną modlitwę. Przed tym może on zapoznać księdza z członkami rodziny. Dalej następuje modlitwa, po której ksiądz poświęca dom lub mieszkanie idąc wraz z domownikami od pokoju do pokoju. Po poświęceniu warto wspólnie usiąść i porozmawiać. Na zakończenie spotkania podziękować księdzu za wizytę i zaprosić na następny rok.

4. Jakie pytania można zadawać kapłanowi podczas kolędy?

Przede wszystkim pytania, na które szukamy odpowiedzi. Za pomocą Chrystusa Kościół pomaga człowiekowi odnaleźć odpowiedź na wszystkie problemy jego życia. Rozmowa może być prowadzona przez kapłana albo kogoś z domowników. Warto zadać pytania na temat własnego rozwoju duchowego, gdyż kapłan jest specjalistą od dusz. Można pointeresować się życiem parafii i tym, co się dzieje w parafii.

5. W jakim momencie trzeba złożyć ofiarę?

„Procedura" wkładania pieniędzy w kiszenie lub torebkę księdza nie zawsze jest przyjemna. Trzeba za wczasów włożyć ofiarę do czystej koperty i na końcu wizyty duszpasterskiej podać dla księdza z deklaracją, że jest to ofiara na kościół. Warto składać ofiarę od serca, pamiętając, że radosnego dawcę miłuje Bóg.

6. Jakiej wartości powinna być ofiara?

Nie ma żadnych reguł ile powinna wynosić ofiara za kolędowania. Nigdy w Kościele nie było na to wystawionych cen. Nie ma obowiązku składania ofiar za kolędę, jest to jedynie dobrowolny gest. Dlatego każdy sam decyduje ile może złożyć na ofiarę za kolędę swojemu duszpasterzowi.

7. Czy na kolędzie śpiewa się kolędy?

Podczas wizyty duszpasterskiej zarówno jak na początku tak i na końcu można zaśpiewać kolędy, pamiętając, że kto śpiewa ten podwójnie się modli. Bardzo często kolędy lubią śpiewać dzieci. Nawet mogą podczas rozmowy podzielić się swoją radością z narodzenia Jezusa przez kolędy. Płytę z kolędami można także włączyć na wejście księdza.

8. Czy na kolędę można zapraszać znajomych, przyjaciół?

Przede wszystkim ten czas warto wykorzystać na spotkanie rodziny, domowników z księdzem. Jeżeli ktoś ze znajomych też chce się dołączyć do spotkania w waszym domu, to nie należy odmawiać. Trzeba tylko takim osobom przypomnieć, że jest to spotkanie kolędowe, a nie jakaś inna okazja. Należy wiedząc o terminie kolędy i zarezerwować ten dzień na spotkanie kolędowe z duszpasterzem.

9. Jak trzeba się ubrać na kolędę?

Księdza warto spotykać tak, jak spotykasz swoich drogich gości podczas ważnych wydarzeń życiowych. Na pewno trzeba godnie i skromnie się ubrać, gdyż jest to również wyraz własnej kultury i zachowania.

10. Jeżeli chodzę nie do parafialnego kościoła, lecz do innego. Czy może poświęcić moje mieszkanie inny ksiądz?

Chodzić możemy do każdego kościoła, ale nie wolno zapominać, że należymy do rodziny parafialnej. Zazwyczaj wszyscy kapłani trzymają się terytorialnego przydziału kolędowania, a więc warto aby na kolędę przyszedł kapłan pracujący w kościele parafialnym.



KULT MIŁOSIERDZIA BOŻEGO

● ciąg dalszy ze str. 1

1. Obraz Jezusa Miłosiernego

Jednym z rodzajów uczczenia Miłosierdzia Bożego jest obraz, który należy do najbardziej znanych w historii Kościoła i we współczesnym świecie obrazów Jezusa Zmartwychwstałego. Takim to właśnie 22 lutego 1931 roku Pan ukazał się siostrze Faustynie w klasztorze Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Płocku. „Wieczorem, kiedy byłam w celi, ujrzałam Pana Jezusa ubranego w szacie białej. Jedna ręka wzniesiona do błogosławieństwa, a druga dotykała szaty na piersiach. Z uchylenia szaty na piersiach wychodziły dwa wielkie promienie, jeden czerwony, a drugi blady. (…) Po chwili powiedział mi Jezus: «Wymaluj obraz według rysunku, który widzisz, z podpisem: „Jezu, ufam Tobie". (…) Obiecuję, że dusza, która czcić będzie ten obraz, nie zginie. Obiecuję także, już tu na ziemi, zwycięstwo nad nieprzyjaciółmi, a szczególnie w godzinę śmierci. Ja sam bronić ją będę jako swej chwały»" (Dz. 47–48).

Obraz Miłosierdzia Bożego pojawił się według projektu siostry w 1934 roku w warsztacie wileńskiego malarza Eugeniusza Kazimirowskiego. W 1935 roku po raz pierwszy został pokazany wiernym podczas pierwszego tygodnia Wielkanocnego w Wilnie w Ostrej Bramie.

Od tej pory na podstawie notatek zakonnicy powstało wiele różnych wersji Jezusa Miłosiernego, wśród których są także „niepoprawne" obrazy. Najczęściej błędy dotyczą braku napisu na dole obrazu Chrystusa jak również domalowanego serca lub korony. Elementy te podkreślają, że promienie wychodzą właśnie z serca, a Jezus jest Królem Miłosierdzia.

Wśród znanych kopii największą popularność zdobył obraz wykonany w 1944 roku Adolfem Hyłą dla krakowskiego Sanktuarium Bożego Miłosierdzia. Obraz ten umieszczony w kaplicy świętego Józefa, która znajduje się na terenie sanktuarium. To właśnie z nim związane jest spełnienie słów Jezusa: „Pragnę, aby ten obraz czczono najpierw w kaplicy waszej i na całym świecie" (Dz. 47), choć pojawił się on później. Dzisiaj reprodukcje tego obrazu można spotkać na wszystkich kontynentach świata.

Co do obraza, napisanego przez Kazimirowskiego… Okazuje się, że w ciągu trzydziestu lat (1956-1986 r.) z powodu prześladowań Kościoła znajdował się on na Białorusi. Do parafii w Nowej Rudzie go przywiózł ksiądz Józef Grasewicz, przeznaczony tam proboszczem. Dopiero w 1986 roku obraz powrócił do Wilna. Później został przeniesiony do kościoła Świętej Trójcy, gdzie powstał pierwszy na Litwie sanktuarium Bożego Miłosierdzia. Tam znajduje się do dnia dzisiejszego.

2. Święto Miłosierdzia Bożego

Ustanowić to święto nakazał sam Jezus. W wizji do siostry Faustyny powiedział: „Pragnę, ażeby pierwsza niedziela po Wielkanocy była świętem Miłosierdzia" (Dz. 299). „Pragnę, aby święto Miłosierdzia było ucieczką i schronieniem dla wszystkich dusz, a szczególnie dla biednych grzeszników. W tym dniu otwarte są głębie Mojego Miłosierdzia" (Dz. 699).

W 1985 roku kardynał Franciszek Macharski wprowadził święto w archidiecezji krakowskiej. Następnie to samo zrobili niektórzy polscy biskupi w swoich diecezjach. W 1995 roku papież Jan Paweł II oficjalnie wprowadził święto do kalendarza liturgicznego w Polsce. A w dniu kanonizacji siostry Faustyny – 30 kwietnia 2000 roku – ogłosił Niedzielę Bożego Miłosierdzia świętem Kościoła Powszechnego, które tradycyjnie obchodzone jest w ostatnim dniu Oktawy Wielkanocnej.

Zgodnie z wolą Jezusa, w święto powinno odbywać się publiczne uczczenie obraza Miłosierdzia Bożego, z ambon powinny brzmieć kazania o miłosierdziu. W tym dniu każdy ma możliwość uzyskać odpust zupełny i pozbyć się kary. Należy odbyć dobrą spowiedź (bez przywiązania nawet do najmniejszego grzechu) i przyjąć Komunię Świętą. Sakramenty powinny odbywać się w duchu pobożności, związanym z kultem miłosierdzia Bożego: to znaczy, w zaufaniu Bogu i czynnej miłości do bliźniego. Przygotowaniem do tego święta ma być czytanie Koronki do Miłosierdzia Bożego w ciągu 9 dni, rozpocząwszy od Wielkiego Piątku.

3. Koronka do Miłosierdzia Bożego

Tę modlitwę Chrystus dał siostrze Faustynie 13-14 września 1935 roku w Wilnie. Zakonnica miała wizję anioła, który zstąpił na ziemię, aby karać ludzi za ich grzechy. Ona zaczęła prosić anioła, aby się zatrzymał, ale kiedy stanęła przed majestatem Trójcy Świętej, nie była w stanie powtórzyć swojej prośby. W tym samym momencie siostra przenikła się mocą łaski Jezusa, zaczęła się modlić słowami, które usłyszała w duszy. Później napisała: „Kiedy się tak modliłam, ujrzałam bezsilność Anioła, który nie mógł wypełnić sprawiedliwej kary, która się słusznie należała za grzechy" (Dz. 475).

Następnego dnia Chrystus powtórzył modlitwę, którą teraz nazywamy Koronką do Bożego Miłosierdzia. „Najpierw odmówisz jedno «Ojcze nasz», «Zdrowaś Maryjo» i «Wierzę w Boga», a następnie na dużych paciorkach przy czytaniu «Ojcze nasz» mówić będziesz następujące słowa: «Ojcze Przedwieczny, ofiaruję Ci Ciało i Krew, Duszę i Bóstwo Najmilszego Syna Twojego, a Pana naszego Jezusa Chrystusa, na przebłaganie za grzechy nasze i całego świata»; na paciorkach «Zdrowaś Maryjo» będziesz odmawiać następujące słowa: «Dla Jego bolesnej męki, miej miłosierdzie dla nas i całego świata». Na zakończenie odmówisz trzykrotnie te słowa: «Święty Boże, Święty Mocny, Święty Nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami i nad całym światem»" (Dz. 476).

Modlitwa skierowana jest do Boga Ojca, któremu ofiarujemy Jego umiłowanego Syna, w zadośćuczynienie za grzechy, a dla Jego cierpienia błagamy o miłosierdzie dla nas i całego świata. Mówiąc „nas", mamy na myśli tego, kto się modli, i wszystkich, za których osoba szczególnie prosi. A „cały świat" – to ludzie, którzy żyją w świecie, i dusze znajdujące się w czyśćcu. Dlatego modląc się Koronką do Miłosierdzia Bożego, jednocześnie spełniamy akt miłosierdzia wobec bliźnich, co jest warunkiem otrzymania miłosierdzia od Boga.

Ten, kto z nadzieją będzie modlić się Koronką do Miłosierdzia Bożego, otrzyma od Jezusa wszystko, o co poprosi (jeśli nie jest to sprzeczne z Bożą wolą). Szczególne obietnice związane są z łaską szczęśliwej i spokojnej śmierci. Nawiasem mówiąc, tę łaskę może uzyskać osoba, która umiera, pod warunkiem, że ktoś będzie się modlił za nią Koronką. Kto przynajmniej raz z nadzieją odmówi tę modlitwę, otrzyma łaskę nawrócenia i odpuszczenia grzechów w godzinę swojego odejścia.

Ważne! Wszelkie uzupełnienia lub usunięcia słów z Koronki do Bożego Miłosierdzia zniekształcają sens błagania, w wyniku odczytywana jest nie ta modlitwa, którą podyktował Chrystus.

4. Godzina Miłosierdzia

W październiku 1937 roku w Krakowie Jezus przekazał siostrze Faustynie jeszcze jedną formę uszanowania Miłosierdzia Bożego – Godzinę Miłosierdzia. Powtórzył to kilka miesięcy później, w lutym 1938 roku.

„O trzeciej godzinie błagaj Mojego Miłosierdzia, szczególnie dla grzeszników, i choć przez krótki moment zagłębiaj się w Mojej męce, szczególnie w Mojej samotności w godzinę śmierci. Jest to godzina wielkiego miłosierdzia dla świata całego" (Dz. 1320).

Musimy rozumieć, że mamy na myśli nie godzinę (60 minut), a chwilę śmierci Jezusa na krzyżu – 15.00. Nie ma określonego wzoru do modlitwy w tym czasie. Nie musi to być Koronka do Miłosierdzia Bożego. Można odprawiać Drogę Krzyżową, adorować Najświętszy Sakrament. Jeśli w tym przeszkadzają obowiązki, choćby na krótki czas, należy zagłębić się w modlitwę, rozważając na temat tajemnicy Bożego Miłosierdzia, która najpełniej została ogłoszona w chwili cierpienia i śmierci Zbawiciela.

Modlitwa w Godzinę Miłosierdzia jest osobną formą kultu Miłosierdzia Bożego. Z nią Jezus związał specjalne obietnice. „W tej godzinie nie odmówię duszy niczego, która Mnie prosi przez mękę Moją" (Dz. 1320).

O ostatniej formie kultu – szerzeniu Miłosierdzia Bożego – czytaj w następnym numerze „Słowa Życia".

Angelina Pokaczajło

SŁOWO DLA ŻYCIA

Papież Franciszek



Odkrycie oblicza Boga daje nowe życie. Ponieważ jest to Ojciec zakochany w człowieku, który nigdy nie męczy się rozpoczynaniem wraz z nami od początku, aby odnowić nas. Nie obiecuje jednak magicznej przemiany, On nie używa czarodziejskiej różdżki. On lubi przemieniać nasze życie od wewnątrz, z cierpliwością i miłością; prosi aby mógł wejść do naszego życia z delikatnością, jak deszcz zstępujący na ziemię, aby przyniejść owoce. I wciąż czeka na nas i spogląda na nas z czułością. Każdego poranka, budząc się, możemy powiedzieć: „Dzisiaj Pan rozpromienia swoje oblicze nade mną".

Anioł Pański z Ojcem Świętym, 01.01.2016

Ks. bp Józef Staniewski



Z uwielbieniem Boga na wysokościach jest związany pokój na ziemi i między ludźmi. Tam, gdzie nie oddaje się chwała Bogu, gdzie o Nim zapominają lub przeciwstawiają Mu, tam nie ma i spokoju. Kiedy znieważona zostaje dana przez Boga godność człowieka, przestaje on być obrazem Boga, który powinniśmy doceniać w człowieku słabym, samotnym, biednym. A gdy światło Boga zajaśni nad człowiekiem i w człowieku, jego godność staje się niezachwiana.

Fragment kazania podczas Mszy pasterki w parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Lidzie

Ks. abp Tadeusz Kondrusiewicz



Bóg przemawia do nas językiem miłości. Z miłości Bóg stworzył świat. Wieńcem stworzenia zaś stał się człowiek. Dlatego właśnie jest on szczególnie „umiłowaną" częścią Bożego stworzenia. Nawet jeśli człowiek zgrzeszył i tym samym odwrócił się od Boga, On nie zostawia go samego. Bóg posyłał swoich proroków, aby rządzili narodem wybranym. Wyprowadził go z niewoli egipskiej. A gdy nadeszła pełnia czasu, posłał swego Syna, aby zbawić człowieka. Z miłości do człowieka Jezus oddał swoje życie na krzyżu.

Jednak, jak pokazuje życie, człowiek może gardzić miłością Bożą i pozostawać głuchym na jej język. Syn Boży przyszedł do swoich, ale swoi Go nie przyjęli. Tak było, gdy urodził się w Betlejem, tak jest i dzisiaj. Ale ci, którzy Go przyjmują, mają moc przemienienia w dzieci Bożych, przeznaczeniem których jest zbawienie.

Fragment kazania na II Niedzielę po Bożym Narodzeniu



Kochać Boga bez żadnych oczekiwań



Dzisiaj swoją historię opowiada ojciec Witali Słuka z zakonu Pijarów.

Wśród tłumu wiernych

Ojciec Witali urodził się w Lidzie w rodzinie katolików. Był najmłodszym spośród trojga dzieci. Ochrzczony w Lipniszkach.

„Pierwszy sakrament udzielili mi kapucyni. Widzę także w tym znak, dlaczego moje powołanie – zakon".

W wieku 12 lat chłopak przystąpił do Pierwszej Komunii Świętej.

„Do kościoła najpierw chodziłem rzadko. Mnie brała ze sobą mama. Zawsze myślałem: po co ja tam potrzebny? Ale pewnego dnia pojechaliśmy do kościoła do Niecieczy. Rozpoczęła się Msza Święta. Nic niezwykłego, aż do momentu czytania Ewangelii. Nie umiał i nigdy nie robił krzyżyków na czole, ustach i sercu. Zauważył to ksiądz, który odprawiał Mszę. I patrząc na mnie zaczął wyjaśniać, dlaczego i jak to robić. Co ja wtedy przeżyłem... Wśród tłumu wiernych mnie zauważył sam ksiądz! Nawiązując do fragmentu Ewangelii, gdzie Zacheusz wspiął się na drzewo, aby zobaczyć Jezusa i uradował się, gdy Jezus ujrzał go. Myślę, że coś takiego się stało i w moim małym sercu. Jezus wszedł do mojego domu jak do Zacheusza, i tam pozostał".

Po tym wydarzeniu chłopak zapisał się na lekcje religii i zaczął służyć przy ołtarzu jako ministrant. W starszych klasach zaczął zastanawiać się nad swoim powołaniem.

„Uczyłem się w klasie fizyczno-matematycznej ale bardzo mi się chciało związać swoje życie z geografią. Być może nawet zostać nauczycielem...".

W wieku 17 lat chłopak przyjął sakrament Bierzmowania.

„Dużo myślałem, jakie imię bierzmowane wybrać. I wybrałem imię Jana Apostoła. Zadanie, które wybrałem wraz z imieniem tego świętego, pozostaje ze mną do dziś. Ewangelia nazywa Jana ulubionym uczniem Jezusa. Oto i moje zadanie w życiu – zrobić dla Chrystusa coś, aby stać się dla niego takim ulubionym uczniem".

Zdecydowany zamiar wstąpić do seminarium

Młody człowiek odczuł, że chce służyć dalej. Stopniowo zdawał sobie sprawę, z kim chce spędzić całe swoje życie. Postanowił wstąpić do seminarium.

„Podobali mi się ojcowie pijarzy. Oni pracowali w naszej parafii w Lidzie. Ojcowie zawsze byli z dziećmi, a więc i ze mną. Czułem, że mają jakieś swoiste podejście do młodych ludzi. A jeszcze marzyłem aby mieć brodę (śmieje się – przyp. aut.)... jak u ojca Edwarda Kryściaka, którego bardzo lubiłem. On był dla mnie pierwszym przykładem oddanej służby Bogu i ludziom".

Chłopak uświadamiał sobie, że być pijarem – znaczy być mnichem, kapłanem i nauczycielem. To wzmocniało pragnienie, aby poświęcić się Bogu i pracować z dziećmi i młodzieżą. Młody człowiek postanowił pójść do seminarium.

„Mama ucieszyła się, choć widać było, że przeżywa i się martwi. Ojciec prawdopodobnie dowiedział się od mamy. Najpierw trzymał się «równo», ale kiedy nadszedł mi czas wyjeżdżać, wybuchnął płaczem. Szczerze mówiąc, często to wspominam. Rozumiem, że ojciec bardzo mnie kocha i niepokoi się. A jeszcze mam dwie starsze siostry, które są dla mnie wielkim wsparciem".

Potężna modlitwa rodziców

W 2001 roku chłopak wstąpił do postulatu w Krakowie. Przez miesiąc – do nowicjatu w Rzeszowie. Później było seminarium: dwa lata studiował filozofię i cztery lata teologię.

„W nowicjacie było nas trzynastu. Znacznie, jak mi się wydaje, lepszych ode mnie, gotowych poświęcić się Bogu. Pozostało tylko dwóch. Wiele razy zadawałem sobie pytanie: dlaczego Bóg mnie zostawił? W seminarium dużo zastanawiałem się: a może to nie dla mnie, może rodzina czy coś innego... Ale zawsze było poczucie, że jeśli opuszczę tę drogę, będę nieszczęśliwy".

8 marca 2008 roku w Szczuczynie zostały złożone wieczne śluby. Święcenia kapłańskie odbyły się w Lidzie w kościele pijarów 16 maja 2009 roku.

„Wielkie wsparcie dla wszystkich kapłanów – to rodzice. Zrozumiałem to jeszcze w seminarium. Gdy przyjeżdżałem do domu, rodzice mówili, że każdego dnia modlą się za mnie. Wtedy zrozumiałem, dlaczego kryzysowe sytuacje w życiu rozwiązują się tak szybko: przyczynia się do tego modlitwa ojca i matki, najpotężniejsza modlitwa".

Pierwsze dwa lata ojciec Witali służył jako kapłan w Polsce w Jeleniej Górze. Przez ostatnie cztery lata pracuje w Szczuczynie. Zajmuje się z młodzieżą i ministrantami.

„Dzisiaj nie mogę sobie wyobrazić, że można żyć inaczej, bez Boga. Oczywiście, zdarzają się nie tylko radosne chwile. Ale jeśli ufasz Bogu, zawsze cię wesprze. I jeśli w powołaniu dla ciebie naprawdę ważny jest Bóg, to nawet trudności będą przynosić ci radość. Najważniejsze o tym nie zapomnieć, co czasami zdarza się i w moim życiu. Po prostu trzeba żyć z Bogiem, być naturalnym, wpuszczając Go do swojego życia. Po prostu wierzyć i kochać, bez żadnych oczekiwań, jak zrobiła to święta patronka mojego życia zakonnego Teresa od Dzieciątka Jezus. Wierzę, że całe moje życie jest w rękach Boga. Wszystko w moim życiu zależy od Niego".

Angelina Pokaczajło



◆ W Głuszycy pod Wałbrzychem zakończyło się „Żywe Betlejem". Była to największa żywa szopka w Polsce. Przygotowali ją samodzielnie tamtejsi mieszkańcy i sami w niej wystąpili. Na powierzchni ponad hektara, wokół swojego kościoła, postawili 21 chatek i kilka zagród dla zwierząt. Łącznie w Betlejem wystąpiło ponad 60 osób, drugie tyle pomagało w jego przygotowaniu. Organizatorzy szacują, że w ciągu tylko trzech pierwszych dni „Żywe Betlejem" odwiedziło ponad 8 tys. osób.

◆ „Radujmy się w dniu naszego zbawienia" – te słowa z kazania papieża Leona Wielkiego Ojciec Święty zechciał umieścić na tradycyjnym pamiątkowym obrazie, który został przygotowany przez Wydawnictwo Watykańskie z okazji Bożego Narodzenia. Jest ozdobiony reprodukcją ryciny „Adoracja Pana Jezusa aniołami" wykonanej przez włoskiego artystę Carlo Maratta w technice akwaforty. Pod podpisem Papieża znajduje się logo Jubileuszowego Roku Miłosierdzia.

◆ W dniach 28 grudnia – 1 stycznia w Walencji odbyło się 38 Europejskie Spotkanie Młodych – "Pielgrzymka zaufania przez ziemię", organizowane przez Wspólnotę Ekumeniczną z Taizé. Tym razem ono przebiegło pod hasłem „Odwaga miłosierdzia". Do Walencji przybyło ok. 30 tys. młodych mieszkańców europejskiego kontynentu. Tradycyjnie już najliczniejszą grupę narodową stanowili Polacy – ponad 3 tys. uczestników, na drugim miejscu są Ukraińcy – ok. 2 tys., potem Niemcy i Francuzi – po półtora tysiąca i Włosi – ponad tysiąc osób. Europejskie spotkania młodych odbywają się od 1978 roku na przełomie starego i nowego roku, każdorazowo w innym mieście kontynentu. Łącznie młodzi chrześcijanie spotykali się dotychczas w 23 miastach.

◆ Papieżowi Franciszkowi została przyznana Międzynarodowa Nagroda Karola Wielkiego. Dyrektor Biura Prasowego Stolicy Apostolskiej ks. Federico Lombardi powiedział, że Ojciec Święty nigdy wcześniej nie odbierał przyznanych mu nagród. Dlatego chodzi o zdarzenie wyjątkowe. Papież stara się jeszcze raz powiedzieć o pokoju, wspólnie modlić się o nim, wzywać Europę do działań na rzecz pokoju, tak wewnątrz swoich granic, jak i na całym świecie. Istotnym aspektem tegorocznej Międzynarodowej Nagrody Karola Wielkiego jest fakt, że po raz pierwszy została przyznana osobie, która nie pochodzi z Europy.

◆ Katolicy w Norwegii potrzebują większej katedry. Stara katedra św. Olafa w Trondheim okazała się zbyt ciasna dla szybko rozwijającej się tam społeczności katolickiej. Kiedy budowano ją w 1973 r. wspólnota liczyła 500 osób, a dziś ponad 6 tys. Miesiąc temu rozpoczęto budowę nowej katedry, z której korzystać będzie wspólnota katolicka składająca się ze stu narodowości. W nowej katedrze sprawowane będą msze w 8 językach, a samych miejsc siedzących będzie ponad 500. Świątynia zostanie otwarta wiosną 2017 r.

be.radiovaticana.va; niedziela.pl; pch24.pl

Angelina Pokaczajło



NOWA RUBRYKA!
Jezu, Ty się tym zajmij!

Kiedy do ojca Pio przychodziły tłumy, mówił:
– Idźcie lepiej do ks. Dolindo! Ten mistyk zostawił modlitwę, którą podyktował mu sam Jezus.
Masz wrażenie, że sytuacja się pogarsza? Zamknij oczy i powiedz: "Jezu, Ty się tym zajmij".

Prezentujemy Wam, Drodzy Czytelnicy, nową rubrykę pod tytułem „Jezu, Ty się tym zajmij!"

Na stronach naszej gazety będziemy umieszczać modlitwy na różne okazje i w różnych potrzebach. Nawet nie zawsze znajdziecie je w swoich modlitewnikach, ale będą Wam potrzebne w życiu. Czekamy więc o nadesłanie na adres redakcji próśb i pytań na temat Waszych sytuacji i potrzeb, a my postaramy się odnaleźć modlitwę, która Wam pomoże w życiu.

Modlitwa, którą umieściliśmy dzisiaj, jest dla wszystkich i na każdy dzień życia.

MODLITWA NA KAŻDY DZIEŃ

Panie, pozwól mi ze spokojem ducha spotkać wszystko, co mi niesie każdy dzień. Pomóż mi poddać się Twojej świętej woli. W każdej chwili dnia ucz mnie i podtrzymuj we wszystkim. Objawiaj swoją wolę dla mnie i dla otaczających mnie ludzi. Jakiekolwiek otrzymałbym dzisiaj wieści, spraw niech je przyjmuję ze spokojem i mocnym przekonaniem, że we wszystkim dzieje się Twoja święta wola. Kieruj wszystkimi moimi myślami, słowami, czynami i uczuciami. We wszystkich nieprzewidzianych wypadkach daj, abym pamiętał, że wszystko pochodzi od Ciebie, i że Ty jesteś Panem wszystkiego. Naucz mnie rozumieć ludzi i z prostotą postępować z każdym członkiem mojej wspólnoty, nikogo nie zasmucając i nie wnosząc w jego duszę zamętu.

Panie, dodaj mi sił do znoszenia trudów każdego dnia i do przyjmowania tego, co się wydarzy. Ty sam kieruj moją wolą, przyciągając ją do siebie, i ucz mnie co dzień, jak mam wierzyć w Ciebie, jak cierpieć i jak przebaczać z miłością Twoją w moim sercu. Panie, wierzę, że zawsze jestem Twój i dziękuję Ci za tę wiarę każdego dnia.



Przeczytałam w gazecie słowa: „Roraty, jak i cały Adwent, nasączone są symbolem światła". Właśnie one zmusiły mnie wziąć pióro aby podzielić się uczuciami, które się u mnie pojawiły...

Adwent to oczekiwanie radości, światła, cudu. I w naszym kościele świętych Piotra i Pawła Apostołów, który znajduje się w Iwiu, te cuda zdarzają się dzięki księdzu Janowi, księdzu Witalijowi, siostrze Irenie.

6 grudnia po Mszy Świętej dla dzieci ukazuje się Święty Mikołaj. Ile radości i zachwytu u dzieci! Są one gotowe i torbę nieść, i za ręce go prowadzić. Ponieważ jest bardzo stary, zmęczony.

Ani do szkoły, ani do przedszkola Dziadek Mróz jeszcze nie przychodził. Święty Mikołaj pierwszy przyszedł do kościoła z prezentami. I mała wnuczka szczerze mu wierzy, zawsze chwali się prezentami i ciągnie złożone rączki do obrazu.

A Mszy roratnie... Ile światła i radości! Twarzyczki dzieci świecą się szczęściem. Im nawet spać się nie chce. Z radością biegną do kościoła, zapalają świece i śpiewają. Patrzę na nich, a w oczach łzy radości i smutku. Smutku, ponieważ w moim dzieciństwie nic z tego nie było. A radości, bo słowa Chrystusa nie przeszły: odrodziła się wiara. A z jaką siłą! Może w taki sposób Bóg powraca dzieciństwo z Bogiem mojemu pokoleniu?

Wieczorem w domu jest zajęcie dla całej rodziny. Trzeba zrobić żłóbek dla Dzieciątka Jezusa, zebrać i podzielić się zabawkami z innymi dziećmi, zrobić dobre uczynki... Oto prawdziwe oczekiwanie, przygotowanie się do święta.

Kiedy spotykam księdza Jana Gaweckiego, myślę, jakie to wielkie powołanie – nieść Wiarę, Nadzieję, Miłość do każdej rodziny, być i w radości, i w smutku ze swoimi parafianami. Ta miłość do naszych dzieci, wnuków, którą ksiądz Jan daje im, nie ginie. Ile chłopców i dziewcząt z Iwia rozjechali się po całym kraju z silną wiarą w Chrystusa! Ile młodych rodzin z wdzięcznością wspominają go! A my, starsze pokolenie, dziękujemy Panu Bogu za kapłanów, sióstr zakonnych i wszystkich, którzy pracują w kościele w Iwiu.

W końcu chcę z całego serca podziękować kapłanom naszego kościoła księdzu proboszczowi Janowi, księdzu Witalijowi, siostrze Irenie, pani Żanie. Podziękować za miłość, którą dzielą się z naszymi dziećmi, z nami. Za ich oddanie Bogu i parafianom, za pomoc w wychowaniu dzieci, młodzieży, za miłe słowa i wsparcie.

Wielu łask Bożych dla Was. Szczęść Boże!

Z wdzięcznością Krystyna Łopata z parafii świętych Piotra i Pawła Apostołów w Iwiu

Kapłan ze słońcem i niegasnącą miłością w sercu, ze źródlaną czystością w oczach, które promieniują dobrocią i światłem niszczącym ciemności i oświetlającym duszę człowieka. Właśnie takim kapłanem jest proboszcz kościoła świętego Michała Archanioła w Nowogródku Jerzy Żegarin.

Wydaje się, że nie wiele czasu minęło od marca ubiegłego roku, kiedy ksiądz Jerzy zaczął swoją posługę kapłańską na ziemi nowogródzkiej. Ale duchowe ziarno, wysiewane z wielką miłością do Boga i człowieka, już dało ogromne owoce.

Będąc niezachwianym nosicielem wiary i prawdy Chrystusowej, ksiądz Jerzy od pierwszych dni posługi w naszej parafii powiedział: my jako chrześcijanie musimy przestać być obojętnymi wobec ludzi, co nas otaczają, wobec braku duchowości, która, niestety, coraz bardziej rozprzestrzenia się w społeczeństwie. „Być wiernym – mówi – to nie tylko codziennie się modlić i chodzić do kościoła, ale i kochać bliźniego, nie osądzać, pomagać, poświęcać się dla kogoś innego".

W czwartki ksiądz Jerzy prowadzi spotkania biblijne, na które przychodzi wielu parafian. Spotkania odbywają się w celu aby wierni rozumieli Pismo Święte i dobrze zdawali sobie sprawę z prawd chrześcijańskich. Nasze serca pragną przyjąć słowa Chrystusa: „Przykazanie nowe daję wam, abyście się wzajemnie miłowali tak, jak Ja was umiłowałem, abyście się wzajemnie miłowali". „Zmieniam się na lepsze", „chcę być miłosierny, bardziej współczujący", „staram się czynić dobro dla innych", „zaczynam naprawdę rozumieć sens nauki Chrystusa", „czekam z niecierpliwością na czwartek" – wypowiadają się uczestnicy spotkań biblijnych.

Wielkim autorytetem ksiądz cieszy się wśród młodych ludzi. Młodzieżowe spotkania odbywają się w niedzielę wieczorem. W ciągu spotkań chłopcy i dziewczęta nie tylko wzmacniają swoją wiarę w Chrystusa i poznają Jego naukę, ale też dyskutują z księdzem Jerzym, jak można uciec od złych pokus współczesnego świata, związanych z alkoholizmem, narkomanią, seksualnym wyuzdaniem, pornografią, okultyzmem, satanizmem, przekleństwami, uzależnieniem komputerowym. „Przychodzimy na spotkania młodzieżowe, bo są ciekawe, sensowne i konieczne. A słuchając księdza Jerzego, po prostu nie można nie ulec zmianie i nie stać się lepszymi" – twierdzą chłopcy i dziewczęta.

Na wieczornych Mszach św. ksiądz Jerzy wygłasza kazania w języku białoruskim. Słowo wypowiedziane w zrozumiałym języku, daje bogate owoce: coraz więcej ludzi zaczyna przychodzić na nabożeństwa. Wiele dzieci i młodzieży zbiera się w kościele na niedzielnej Mszy św. prowadzonej w języku białoruskim, po której ksiądz Jerzy każdemu dziecku, chłopcu i dziewczynie udziela Bożego błogosławieństwa. Ludzkie serca jaśnieją, dusze napełniają się radością.

W ślad za proboszczem chce mi się wierzyć w mnożenie wiary i duchowe oświecenie żywego Kościoła w Nowogródku. Bardzo mocno kochamy swojego proboszcza i szczerze wierzymy, że jasne słońce, które świeci w gorącym sercu ofiarnego kapłana, będzie tak samo nieustannie rozsypać promienie zbawczego światła na nowogródzkiej ziemi.

Tawłuj Halina – wykładowca języka i literatury białoruskiej Państwowego Zawodowego Liceum Rolniczego w Nowogródku, kierownik licealnego klubu duchowo-moralnego „Pomnie nadziei"



Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!
Witam czytelników rubryki młodzieżowej "Na skrzyżowaniu". W dzisiejszym numerze zastanowimy się nad ruchem zbliżenia i kompleksami w komunikacji. Dowiemy się, na jakim fundamencie opierają się relacje międzyludzkie, co łączy wszystkich ludzi i po co potrzebna jest jedność chrześcijan.
Naprzód z Bogiem!


Angelina Pokaczajło

Otworzyć się na dialog z bliźnim

CYTAT Z BIBLII: „Aby wszyscy byli jedno, jak Ty, Ojcze, we Mnie, a Ja w Tobie, aby i oni byli w Nas, aby świat uwierzył, że Ty Mnie posłałeś" (J 17, 21).
Według Biblii ideałem jedności między ludźmi jest niepodzielność między Synem a Ojcem. Wierzący należą do jednego „ciała" Chrystusa, więc są powołani, aby istnieć w miłości i łagodności do siebie nawzajem.

INTENCJA MIESIĄCA: aby szczery dialog między ludźmi wyznającymi różne religie przyniósł owoce pokoju i sprawiedliwości
Ludzie wielu wyznań często zapominają o czyjeś „ja" i naruszają granice zgody i spokoju innych. Dyskretnie taka sytuacja dojrzała i w dzisiejszym świecie. Papież Franciszek wzywa Kościół Powszechny aby skierował swoje modlitwy w intencji pokoju.

PRZEDMIOT ROZWAŻAŃ MIESIĄCA: ekumenizm
Termin „ekumenizm" pochodzi z języka greckiego i oznacza „zamieszkały wszechświat". Jego sens polega na pogłębieniu wzajemnego zrozumienia z innymi wyznaniami, szacunku, miłości i otwartości na drugiego człowieka. Ekumenizm – to nie jest kompromis, a raczej dialog, ruch ku zbliżeniu. Należy interesować się, o czym myśli druga osoba, współczuć, być tolerancyjnym. Przecież cel każdego z nas jest ten sam – osiągnąć życie wieczne i złączyć się z Bogiem.

CEL MIESIĄCA: otworzyć się na dialog z bliźnim
Każdy człowiek na ziemi razem z resztą stanowi jedną wielką rodzinę. To jest fundament, na którym powinny opierać się relacje międzyludzkie. Wydaje się, nie ma powodu, aby zamykać się na brata, ale często stosunki są ograniczone. Wpływ na to mają kompleksy, narzucone stereotypy. Przeanalizujmy nasze życie w aspektach komunikacji i zróbmy z tego właściwe wnioski.

SPRAWA MIESIĄCA: zjednoczyć się dla dobrej sprawy
Najpierw trzeba zdecydować się z tą sprawą. Szybciej i łatwiej postawić sobie pytanie: kto teraz potrzebuje pomocy? Po znalezieniu odpowiedzi, wybrać towarzysza (będzie użyteczne skontaktować się z osobą nieznaną). Zaoferować mu wziąć udział w dobrej sprawie i razem „naszkicować" plan dla realizacji pomysłów.
Podsumowując, można zauważyć, że miłosierdzie pochodzi z duszy. A ona jest u każdego, niezależnie od wieku, płci, rodzaju działalności lub wyznania.

PIOSENKA MIESIĄCA: „Jesteśmy jedno", zespół „Ewangelia"
Wykonawcy śpiewają o tym, że „Ojciec jest jeden", i „jesteśmy jedno". Jedna na wszystkich wiara, nadzieja i miłość. „Łączy nas Twój Duch Święty" i nic już nie rozłączy, „ogień, ani woda, ani miecz, ani złe".

KSIĄŻKA MIESIĄCA: „Władimir Sołowjow o znaczeniu Prymatu Piotra Apostoła dla jedności Kościoła chrześcijańskiego", o. Aleksander Kalinowski



Aby chronić ludzkość od relatywizmu moralnego, aby świadectwo Ewangelii miało moc niezbędna jest jedność chrześcijan. W poszukiwaniu nieporozumień w kwestii jedności między Kościołem prawosławnym i katolickim autor odwołuje się do twórczości wielkiego filozofa i teologa rosyjskiego Władimira Sołowjowa.
W 2011 roku o. Aleksander Kalinowski obronił doktorat z teologii dogmatycznej o jedności Kościoła. Urodził się i wychował na Białorusi. Teraz służy w Kazachstanie.

OSOBA MIESIĄCA: święty Antoni



Święty Antoni pochodzi z miejscowości Koma (Egipt) z zamożnej i religijnej rodziny. Mając 20 lat usłyszał na kazaniu słowa wypowiedziane przez Chrystusa: "Jeśli chcesz być doskonały, idź, sprzedaj, co posiadasz, i rozdaj ubogim, a będziesz miał skarb w niebie. Potem przyjdź i chodź za Mną!" (Mt 19, 21). Wskazanie to zrozumiał dosłownie. Ponieważ rodzicy już nie żyli, sprzedał majątek i udał się na pustynię. Tu praktykował modlitwę, pokutę i pracę fizyczną.
Po pewnym czasie wokół niego zaczęli się skupiać inni pragnący wieść podobne życie. On stał się dla nich mistrzem. W ten sposób powstały pierwsze skupiska pustelników zwanych eremitami. Św. Antoni miał też wielkie zasługi w obronie czystości wiary, gdy była głoszona fałszywa nauka przecząca bóstwu Chrystusa.
Świętemu przypisywane jest autorstwo 7 listów oraz Reguły. Przekazują one rady i wskazówki dla tych, którzy chcą praktykować życie anachoreckie.
Zmarł w wieku 105 lat dnia 17 stycznia 356 roku. Święty Antoni uważany jest za patrona chroniącego przed zarazą i ogniem. Jest pierwszym patronem chorych psychicznie, a także patronem zwierząt, zwłaszcza trzody chlewnej. Wspomnienie liturgiczne w Kościele katolickim – 17 stycznia.

Do jakich świętych zwracać się ze szczególną prośbą o wstawiennictwo w styczniu?
Św. Grzegorz (2 stycznia), św. Jan (5 stycznia), św. Lucjan (7 stycznia), św. Seweryn (8 stycznia), św. Paweł (15 stycznia), św. Antoni (17 stycznia), św. Agnieszka (21 stycznia), św. Franciszek (24 stycznia), św. Tomasz (28 stycznia), św. Zdzisław (29 stycznia), św. Ludwika (31 stycznia).

Wszelkie uwagi i propozycje piszcie na adres redakcji lub na adres elektroniczny autora rubryki pokachailo.lina@gmail.com.



Najstarszy kapłan diecezji grodzieńskiej obchodził 90-lecie

1 stycznia ksiądz prałat Józef Trubowicz obchodził 90. rocznicę urodzin. Z tej okazji jubilat przewodniczył uroczystej Mszy w grodzieńskiej parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, podczas której dziękował Bogu za dar kapłaństwa i wszystkich ludzi, których Bóg postawił na jego drodze życiowej.

Aby pomodlić się w intencji jubilata przybyli biskup pomocniczy diecezji grodzieńskiej Józef Staniewski, kapłani, osoby konsekrowane i wierni miasta Grodna, które znają księdza prałata i którym jest on bardzo bliski.










Arcybiskup Tadeusz Kondrusiewicz obchodził 70-lecie

Uroczysta Msza św. z tej okazji odbyła się 2 stycznia w mińskiej archikatedrze Imienia Najświętszej Maryi Panny.
Na Eucharystii, której przewodniczył jubilat, obecni byli białoruscy biskupi, duchowni ze wszystkich diecezji Kościoła katolickiego na Białorusi, rodzina Metropolity Tadeusza Kondrusiewicza, rodacy hierarchy z jego rodzinnego Odelska, osoby konsekrowane, wierni z Mińska.
Arcybiskup podziękował za dar życia i powołania Bogu, swoim rodzicom, siostrze, przyjaciołom, księżom, którzy stali na drodze jego powołania, duchowieństwu, z którym pracuje na Białorusi i z którym pracował w Rosji, osobom konsekrowanym i wszystkim wiernym. „Jestem z was wzięty i dla was postawiony" – powiedział jubilat, prosząc o modlitwę na znak wdzięczności za przeżyte lata i o błogosławieństwo na następną drogę.



Pojawił się pamiątkowy medal Roku Miłosierdzia

Jego autorem jest włoska artystka i rzeźbiarka Mariangela Crisciotti, która od kilku lat współpracuje z Watykanem. Medal wykonany jest w trzech wersjach: ze złota, srebra i brązu.
Na jego awersie umieszczony jest herb papieża Franciszka i napis w języku łacińskim: „IUBILAEUM EXTRAORDINARIUM MISERICORDIAE 2015" (Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia 2015), a także podpis autora.
Na stronie rewersu znajduje się część obrazu Rembrandta „Powrót syna marnotrawnego". Ciekawostką jest fakt, że jedna ręka ewangelicznego ojca – męska, a druga żeńska. To symbolizuje drogę Bożego przebaczenia – od Ojca przez Kościół (w języku łacińskim Kościół – „Ecclesia" jest rodzaju żeńskiego). Na rewersie medalu znajduje się również wiersz z psalmu 135: „IN AETERNUM MISERICORDIA EIUS" (Twoje miłosierdzie na wieki).



Coraz więcej chętnych na „antysylwestra"

Co roku wzrasta liczba ludzi, którzy podejmują decyzję o przywitaniu Nowego Roku w nietypowy sposób. Zamiast hucznej zabawy wybierają noc w ciszy klasztornych murów.
„Antysylwester", spędzony w ciszy murów klasztornego opactwa – to propozycja dla tych, którzy szukają nietypowej oferty sylwestrowej: ciszy, modlitwy i kontemplacji. Pomysł świętowania Nowego Roku w odosobnieniu cieszy się coraz większym zainteresowaniem.
Mnisi umożliwiają uczestnikom udział we Mszy św. o północy, wspólne kolędowanie oraz możliwość spotkania z zakonnikami. Między innymi, nie narzucają sztywnego programu.

Kinga Krasicka

Bp. Aleksander Kaszkiewicz podzielił się opłatkiem z pracownikami kolei

Udział w spotkaniu wzięli kolejarzy z całej diecezji grodzieńskiej, a także z archidiecezji mińsko-mohylewskiej.

Spotkanie rozpoczęło się Mszą św., której przewodniczył biskup Aleksander Kaszkiewicz. Podczas jej hierarcha modlił się za wszystkie rodziny diecezji, ponieważ w tym dniu obchodzono święto Świętej Rodziny: Jezusa, Maryi i Józefa.

W kazaniu o. Edward Petelczyc CSsR, duszpasterz pracowników kolei diecezji grodzieńskiej, mówił o tym, jaką dziś powinna być rodzina i na jakim fundamencie musi budować swoją przyszłość. Po kazaniu obecni w kościele małżonkowie odnowili przyrzeczenia małżeńskie.



Ks. bp Aleksander wyraził radość z tego spotkania i podziękował tych, którzy tworzą duszpasterstwo pracowników kolei, za to, że oni trwają z Chrystusem i budują społeczność, którą łączą wspólne interesy.

Pacjenci szpitala w Lidzie otrzymali prezenty

W okresie Świąt Bożego Narodzenia w Centralnym Szpitalu Rejonowym w Lidzie rozpoczęła się akcja charytatywna „Ręka miłosierdzia”.

Głównym inicjatorem akcji i jednym z jej głównych sponsorów wraz z dyrektorem miejscowego Domu handlu Walerym Kosiakiem był kapelan kaplicy Matki Bożej z Lourdes na terenie szpitalu rejonowego ks. Jerzy Biegański.

Prezenty otrzymało 30 dzieci, które spotkały święta Bożego Narodzenia na leczeniu w oddziale dla dzieci niepełnosprawnych. Później swoich właścicieli znalazły i specjalne certyfikaty na prezenty: neurologiczny oddział szpitala otrzymał fotele-wózki do transportu pacjentów.



Pamiętne prezenty z rąk głównej pielęgniarki Haliny Jakimowicz i starszej położnej Heleny Chartanowicz otrzymały i mamy jedenastu dzieci urodzonych w szpitalu 24 i 25 grudnia.

Misterię na temat Bożego Narodzenia przedstawili w Sopoćkiniach

Wspólnota parafialna w Sopoćkiniach dzieliła się radością podczas tegorocznego występu, który według tradycji został przygotowany przez dzieci i młodzież.

Tajemnicę pod tytułem „Jak to było z narodzeniem Pana Jezusa” przedstawiły w miejscowym Domu kultury 27 grudnia. Wykonawcy pokazali, że Jezusa Chrystusa można spotkać także w codziennym życiu – w naturze, w bliźnich, w różnych wydarzeniach – i zachęcali, aby współczesny człowiek był otwarty na wszystko, co przychodzi.

Dzieci i młodzież podczas występu zachęcili wszystkich obecnych na wzór pa-



sterzy i uczonych magów oddać pokłon Bożemu Synowi, który przyszedł na świat dla każdego z nas.

Spotkanie wigilijne dla studentów odbyło się w Szczuczynie

Byli uczniowie zebrali się w kościele św. Teresy od Jezusa (z Avila) 26 grudnia.

Spotkanie rozpoczęło się Mszą Świętą, na której obecni stali się jednością przy ołtarzu i zastanawiali się nad tematem wyboru dobra w życiu.

Rodzinną atmosferę, która panowała podczas Mszy, podtrzymało wspólne dzielenie się opłatkiem. Tego wieczoru zabrzmiały dobre i potrzebne słowa wsparcia, szczere



życzenia.

Odbyło się spotkanie opłatkowe uczestników pielgrzymki „Grodno–Roś”

Pielgrzymi zebrali się na wspólnej modlitwie w grodzieńskiej parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny 26 grudnia.

To spotkanie stało się już tradycją dla każdego pielgrzyma i dla tych, którzy dopiero planują odwiedzić sanktuarium Jezusa Frasobliwego w Rosi.

Rozpoczęło się spotkanie Mszą św., której przewodniczył kierownik pielgrzymki ks. Jerzy Martinowicz. W kazaniu kapłan powiedział, że święta Bożego Narodzenia to szczególny czas, gdy ważne jest, aby obdarzyć bliźniego ciepłem i miłością. Kapłan dodał, że podczas tych świąt ludzie uświadamiają sobie prawdę o tym, że Jezus Chrystus „postawił namiot wśród nas i stał przebywać z nami, aby wszyscy ludzie mogli czuć się u



Boga, jak w domu”.

Podczas Mszy wierni dziękowali Bogu za kolejne spotkanie, modlili się za wszystkich uczestników pielgrzymki i tych, którzy co roku pomagają w jej organizacji.

Wierni parafii w Zabłociu odwiedzili Szpital Opieki Pielęgniarskiej

W tym szpitalu znajdują się ludzie, którzy nie mogą obejść się bez pomocy innych – samotni i chorzy.

Proboszcz parafii Trójcy Przenajświętszej ks. Henryk Jabłoński wraz z parafianami i świętym Mikołajem odwiedzili Szpital Opieki Pielęgniarskiej w Zabłociu 25 grudnia. Wierni zabłockiej parafii podzielili się opłatkami z chorymi, a święty Mikołaj podarował im słodkie prezenty.

Wierni, którzy uczestniczyli w spotkaniu, podkreślili, że aby pomagać samotnym ludziom, potrzebna jest duża odpowiedzialność i miłosierdzie. Wyrazili oni wielką wdzięczność tym,



którzy na co dzień opiekują się nimi w Szpitalu Opieki Pielęgniarskiej w Zabłociu.

Dzień Miłosierdzia dla małżonków i rodzin odbył się w Gudohaju

Do Drzwi Miłosierdzia, otwartych w sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w ramach Nadzwyczajnego Jubileuszowego Roku Miłosierdzia wierni przybyli z całymi rodzinami.

Na początku uroczystości obecnym zaproponowano przygotowane przez dzieci przedstawienie o narodzeniu Chrystusa. Mali artyści opowiedzieli o Synu Bożym, który przyszedł na świat w rodzinie i jednoczy ludzkie serca, rozpalając ich miłością do Boga i ludzi.

Następnie odbyła się Msza Święta. Podczas jej obecni małżonkowie odnowili przyrzeczenia małżeńskie. Na



zakończenie każda rodzina otrzymała błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem.

Młodzież oratorium w Dziatłowie prezentowała świąteczny spektakl

24 grudnia pasterka w dziatłowskiej świątyni rozpoczęła się od miniatury teatralnej, którą przygotowała starsza młodzież.

Po tym odbyła się Msza Święta. W homilii zgromadzonym wiernym została przybliżona tajemnica Bożego Objawienia.

Po Pasterce wszystkim parafianom został zaproponowany spektakl przygotowany przez dzieci i młodzież oratorium imienia błogosławionych



męczenników z Poznania w Dziatłowie.

OGŁOSZENIA

WSPOMNIENIE KSIĘDZA BARTOSZEWICZA ODBĘDZIE SIĘ W ŻOŁUDKU

13 stycznia przypada 25. rocznica śmierci księdza Piotra Bartoszewicza, który ostatnie lata swojego życia był proboszczem parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Żołudku.

Msza Święta w tej intencji odbędzie się w tym dniu w Żołudku o godzinie 10.00. Miejscowy proboszcz ks. Jan Rejszel wraz z wspólnotą parafianami do wspólnej modlitwy w intencji księdza, który wiernie służył Kościołowi Chrystusa.



W SOPOĆKINIACH ODBĘDZIE SIĘ DEKANALNY PRZEGLĄD KOLĘD I PASTORAŁEK

Wieczór tradycyjnie organizowany parafią Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Sopoćkiniach odbędzie się już po raz 15.

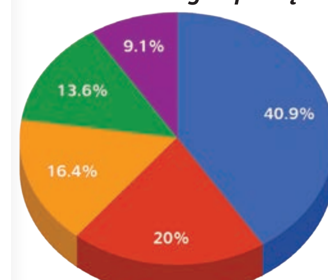
Do udziału zaproszone są zespoły, chóry, indywidualni wykonawcy. Przedstawić kolędy i pastorałki może każda grupa, chór lub solista. Wiek uczestników nie jest ograniczony. Wystąpić może każdy.

Przegląd odbędzie się 31 stycznia w Domu Kultury. Początek o godzinie 18.00.

O swoim udziale należy poinformować ks. Antoniego Obuchowskiego, proboszcza parafii w Sopoćkiniach, do 17 stycznia przez telefon: +37529-888-18-29 i 8-015-299-21-30.

WYNIKI SONDY

Co będzie Pan(i) robić na zakończenie starego i początek Nowego Roku?



Pytanie kolejnej sondy dało każdemu z nas wiele do zadumy. Czas świętowania Nowego Roku staje się w naszym społeczeństwie jednym z najważniejszych elementów życia. Cieszy ten fakt, że duża liczba naszych respondentów na zakończenie starego i początek Nowego Roku wzięła udział we Mszy Świętej.

Kolejne wyniki komentuje ks. Paweł Sołobuda, redaktor naczelny.

KOMENTARZ EKSPERTA



Ks. Paweł Sołobuda

Święta Nowego Roku w naszym społeczeństwie zajmują oddzielne miejsce. Świętuje cały świat, świętują wszyscy. Bardzo cieszy ten fakt, że na naszych terenach spora liczba ludzi udaje się do kościoła, aby podziękować Bogu za stary rok i prosić o błogosławieństwo na nowy. Na początku roku przeżywamy uroczystość Bożej Rodzicielki, a więc mamy obowiązek bycia w kościele na wspólnej Mszy Świętej. Bardzo sporo ludzi na Nowy Rok uczestniczy też we Mszach Świętych o północy, prosząc o Boże błogosławieństwo. Zachęcam naszych wiernych, aby zawsze pamiętali o Bogu.

W modlitwie wspominamy zmarłych duszpasterzy:

10 stycznia 2004 r. – o. Karol Szczepanek OFMCap, *prob. Lipniszki;*
13 stycznia 1991 r. – ks. prałat Piotr Bartoszewicz, *prob. Żołudek;*
15 stycznia 1991 r. – ks. Feliks Soroko, *prob. Odelsk;*
17 stycznia 2003 r. – bp Edward Samsel, *Ełk – prof. WSD w Grodnie;*
19 stycznia 1968 r. – ks. Marian Wądołowski, *prob. Mosty Prawe;*
20 stycznia 1965 r. – ks. Józef Nowosadko, *prob. Teolin;*
20 stycznia 1976 r. – ks. mgr Stefan Sieczka, *prob. Lipniszki;*
22 stycznia 1965 r. – ks. Klemens Likszta, *prob. Bystrzyca.*

Podczas przygotowania wiadomości wykorzystano strony internetowe: ***grodnensis.by, catholic.by***

Ojciec Święty Franciszek w związku z ustanowieniem Roku Miłosierdzia powiedział: “Często myślałem o tym, jak Kościół może uczynić bardziej oczywistą swą misję jako świadka miłosierdzia. To droga, która rozpoczyna się od duchowego nawrócenia. Dlatego też postanowiłem ogłosić Nadzwyczajny Jubileusz, w centrum którego będzie Boże miłosierdzie. To będzie Rok Święty Miłosierdzia” (Bulla Misericordiae Vultus). Dlatego w tym szczególnym roku przy konfesjonałach będą ustawiać się długie kolejki w oczekiwaniu na sakrament Bożego Miłosierdzia. Po swoich grzesznych upadkach wierni pragną na nowo powrócić jedność z Chrystusem i w pełni uczestniczyć w życiu wielkiej rodziny Dzieci Bożych, czyli Kościoła.

I część

O. dr Andrzej Szczupał CSsR

Kto wymyślił spowiedź?

Możemy jednak spotkać takich ludzi, którzy już od wielu lat trwają uparcie w niewoli swoich grzechów i nałogów nie chcąc się z nich wyzwolić. Dlatego też pragnąc się przed innymi usprawiedliwić i równocześnie pozornie uspokoić swoje sumienie często powtarzają bezpodstawne, szablonowe stwierdzenia: „Po co chodzić do spowiedzi? Przecież to mi nic nie pomoże. Spowiedź poniża godność człowieka, jest sprzeczna natury ludzkiej. To księża wymyślili spowiedź. Wyspowiadam się bezpośrednio przed samym Bogiem. Nie przystępowałem już bardzo dawno do spowiedzi i nie będę się spowiadać bo nie mam żadnego grzechu” itp. Są to bardzo fałszywe i niebezpieczne poglądy. Świadczą one o wielkiej ignorancji religijnej i często wynikają z braku lub zaniku życia duchowego u człowieka, który bezpodstawnie te poglądy wypowiada. Nauczanie Chrystusa jest zupełnie inne. Należy je z uwagą przeanalizować.

Chrystus bowiem swoją misję zbawczą rozpoczyna od wezwania wszystkich do nawrócenia: „Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię” (Mk 1, 15). Równocześnie ukazuje siebie jako Tego, który ma władzę sądzenia i odpuszczania grzechów, bo nie przyszedł aby potępiać, ale przebaczać i zbawiać (por. J 3, 17; Mt 9, 6). Wielokrotnie potwierdza to w konkretnych wydarzeniach. Do paralityka zwraca się słowami: „«Ufaj, synu! Odpuszczają ci się twoje grzechy». [...] Otóż żebyście wiedzieli, iż Syn człowieczy ma na ziemi władzę odpuszczania grzechów. Później rzekł do paralityka: «Wstań, weź swoje łoże i idź do domu»” (Mt 9, 2. 6). W domu faryzeusza Szymona Jezus mówi o grzesznej kobiecie: „«Odpuszczone są jej liczne grzechy, ponieważ bardzo umiłowała». [...] Do niej zaś rzekł: «Twoje grzechy są odpuszczone»” (Łk 7, 47–49). Innym razem Jezus przebaczył także grzechy kobiecie schwytanej na cudzołóstwie, grzech zaparcia się Piotrowi, a także łotrowi z drzewa Krzyża. Do korzystania z tej władzy dopuszcza Jezus wybranych ludzi, najpierw Apostołów, a później ich następców, którzy także sami podlegają zasadzkom grzechów: „Zaprawdę, powiadam wam: Wszystko, co zwiążecie na ziemi, będzie związane w niebie, a to co rozwiążecie na ziemi, będzie rozwiązane w niebie” (Mt 18, 18). W sposób szczególny zwraca się do Szymona Piotra, swojego namiestnika i równocześnie pierwszego papieża: „I tobie dam klucze Królestwa Niebieskiego; cokolwiek zwiążesz na ziemi, będzie związane w niebie, a co rozwiążesz na ziemi, będzie rozwiązane w niebie” (Mt 16, 19). W dniu Zmartwychwstania Jezus spotkał się ze swoimi uczniami i zwrócił się do nich ze słowami: „«Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam». Po tych słowach tchnął na nich i powiedział: «Weźmijcie Ducha Świętego. Którym grzechy odpuścicie, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane»” (J 20, 21–23). Tymi słowami Jezus ustanowił sakrament pokuty i pojednania i zlecił władzę jego wykonywania Apostołom i ich następcom. Misję tę Kościół wypełnia nieustannie aż do dnia dzisiejszego, chociaż sposób jej sprawowania podlegał pewnej historycznej akomodacji.

● *Ciąg dalszy w następnym numerze*

Z GŁĘBI SERCA

Czcigodnym Księżom: Janowi Gaweckiemu, Witoldowi Czurganowi i Mikołajowi Cichonowiczowi
z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzymy mocnego zdrowia, pogody ducha i ludzkiej życzliwości. Niech nowo narodzony Syn Boży wzmacnia Was w powołaniu, a każdy dzień życia będzie napełniony ludzką dobrocią i zadowoleniem z wybranej drogi życiowej.
Z wdzięcznością i szacunkiem rodzina Jezierskich z Juraciszek

Czcigodnym Ojcom: Dymitrowi Łabkowowi, Jozefowi Genzie, Andrzejowi Wrublewskiemu, Wiktorowi Bochanowi, Waleremu Maziukowi, Edwardowi Petelczycowi
życzymy radosnych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia, wiele szczęśliwych chwil oraz wszelkiej pomyślności w nowym roku. Niech Dzieciątko Jezus błogosławi Wam na długie lata służby Bogu i ludziom, a Matka Boża Nieustającej Pomocy otula płaszczem swej macierzyńskiej dobroci.
Apostolat „Margaretka” oraz młodzież z par. Najświętszego Odkupiciela w Grodnie

Czcigodnemu Księdzu Aleksandrowi Adamowiczowi
z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy najserdeczniejsze życzenia. Niech Twa ofiarna posługa kapłańska lśni Bożym Narodzeniem i dołącza nas do wysokiej Bożej esencji. Każde Twe słowo mocno zapada w duszę. Niesiesz radość Ewangelii dorosłym i dzieciom. Z całego serca dziękujemy Ci za to, że jesteś z nami w radości i cierpieniu. Życzymy mocnego zdrowia, siły i pogody ducha oraz wszelkich łask Bożych, darów Ducha Świętego i opieki Matki Bożej.
Parafianie ze w. Gineli

Czcigodnym Księżom Kazimierzowi Murawie i Olegowi Żurawskiemu
z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku przesyłamy serdeczne życzenia. Niech Dzieciątko Boże Was błogosławi na dalsze lata posługi Bogu i ludziom, a Matka Boża prowadzi Was najpiękniejszą drogą życia. Życzymy także obfitych darów Ducha Świętego, pogody ducha, wielkiej radości, wiernych i dobrych ludzi na Waszej drodze oraz wszelkich łask Bożych.
Z wdzięcznością byli parafianie z Dziatłowszczyzny

Czcigodnemu Ojcu Dymitrowi Łabkowowi
i wszystkim pracownikom kościoła Najświętszego Odkupiciela pragnę wyrazić szczerą wdzięczność za wspólne wysiłki w sprawie polepszenia pracy z dziećmi niepełnosprawnymi. Szczególne wyrazy wdzięczności kieruję do Ojca Józefa za cierpliwość i dobre słowa, które mnie natchniają, pomagają pracować i cieszyć się życiem. Dziękuję Pani Wioletcie za fachową pracę z rodzicami i dziećmi. Dziękuję także dla Konsulatu RP za pomoc kościołowi, który jest prawdziwym ośrodkiem kulturowym dla wszystkich ludzi: bez względu na wiarę, poglądy, możliwości. Szczęść Boże!
Olga Szulga, dyrektor SOC „Grodzieńskie Hospicjum Dziecięce”

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Jerzemu Jodzikowi
z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku życzymy błogosławieństwa Bożego, opieki Matki Bożej, mocnego zdrowia, mocy, cierpliwości na drodze kapłańskiej. Idź nią odważnie i wiernie, pełen Bożej mądrości i świętego zapału. Szczerze dziękujemy za ofiarną pracę w naszej świątyni, za odnowienie naszego kościoła, wielką dobroć ludzką, mądrość i piękne kazania. Niech każdy dzień mija w radości i spokoju, a obok będą tylko życzliwi ludzie!
Z szacunkiem i wdzięcznością parafianie z Cudzieniszek

Czcigodnemu Księdzu Pawłowi Stwołowi
z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy najpiękniejsze życzenia. Niech Bóg, któremu zaufałeś, błogosławi Ci na każdy dzień posługi kapłańskiej, a Matka Najświętsza otacza swą opieką. Życzymy mocnego zdrowia, pogody ducha, radości, optymizmu, mocnej wiary i niegasnącej miłości do Boga i bliźnich.
Parafianie z Cudzieniszek

Czcigodnym Księżom: Witalijowi Sidorce, Mikołajowi Cichonowiczowi i Andrzejowi Radziewiczowi
z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku życzymy dobrego zdrowia, dużo radości, pomyślności we wszystkich sprawach oraz Bożego błogosławieństwa na każdy dzień. Niech nowo narodzony Chrystus wzbogaci miłością, napełni nadzieją i spokojem, wiernością i miłosierdziem, wzmocni wiarę, a Gwiazda Betlejemska niech oświeci drogę do Boga. Dziękujemy za Waszą opiekę duszpasterską.
Duszpasterstwo Służby Zdrowia

Czcigodnym Księżom: Olegowi Żurawskiemu, Pawłowi Szczerbickiemu i Aleksandrowi Pietrowiczowi, a także drogim Siostrom: Irenie Barcewicz, Weronice Bliźniuk i Walentynie Kot
z okazji Świąt Bożego Narodzenia serdecznie życzymy dobrego zdrowia na długie lata, radości i pogody ducha. Niech nowo narodzony Jezus błogosławi Wam w trudnej i odpowiedzialnej posłudze, a Matka Boża niech nieustannie się opiekuje.
Salezjanie-współpracownicy z par. św. Michała Archanioła, Smorgonie

Czcigodnym Księżom: Proboszczowi Olegowi Żurawskiemu, Pawłowi Szczerbickiemu, Aleksandrowi Pietrowiczowi, Zdzisławowi Wederowi i Klerykowi Jerzemu Paszkowcowi
z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy najserdeczniejsze życzenia mocnego zdrowia, pogody ducha, dużo radości, wszelkich łask Bożych, dobrych i życzliwych ludzi na drodze życia. Niech nowo narodzony Chrystus błogosławi i broni, a Matka Boża otacza swoją łaską i opieką.
Parafianie ze Smorgoń

Drodzy, czcigodni i kochani Księża: Kazimierzu Żylis, Walery Bykowski, Jerzy Konopielko i Dymitrze Lewczyk!
Z całego serca składamy szczere życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego 2016 Roku! Życzymy mocnego duchowego i cielesnego zdrowia, długich lat życia, szczęścia, mądrości, aby czule i godnie prowadzić nasze duszy do Pana, miłości Chrystusowej w Wasze dobre serca, pokoju, dobrobytu, błogosławieństwa Bożego we wszystkich sprawach, oraz orędownictwa Matki Bożej i wszystkich Świętych. Dziękujemy Wam za opiekę, nakazy, Msze Święte, za troskę o owczarnię Chrystusową i za wizyty u nas. Bardzo cenimy wszystkie Wasze sprawy i wysiłki w rozpowszechnieniu Słowa Bożego i wracanie synów zabłąkanych na łono Kościoła!
Z nieustanną modlitwą wierni z KK-11 i Dymitr Z.

Czcigodnemu Księdzu Romanowi Jałowczykowi
z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku życzymy: niech Dzieciątko Jezus darzy zdrowiem, siłą i pokojem, a Matka Najświętsza ma w swej opiece. Niech Gwiazda Betlejemska oświeca drogę kapłańską. Szczęść Boże!
Byli parafianie z Nowijanki

Czcigodnym Księżom: Proboszczowi Dymitrowi Nieścierowi, Jerzemu Martinowiczowi, Wiktorowi Sawickiemu
z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku życzymy zdrowia, szczęścia, pomyślności. Niech Dzieciątko Jezus niesie pokój sercu i duszy, Maryja Panna otula swą opieką, a Gwiazda Betlejemska prowadzi najpiękniejszą drogą życia.
Wierni ze w. Wincuki i okolic

Czcigodnemu Księdzu Waleremu Bykowskiemu i Klerykowi Olegowi
z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy serdeczne życzenia: licznych łask Bożych, radości z posługi kapłańskiej, zdrowia, uśmiechu, darów Ducha Świętego i pomocy Matki Bożej w każdej sprawie. Niech za pomocą Boga i dobrych ludzi realizują się wszystkie Twe plany i zamiary, a narodzony Chrystus obdarza swą miłością i pokojem.
Komitet Kościelny z par. Wielkie Ejsmonty

● *ciąg dalszy na str. 8*

Z GŁĘBI SERCA

Czcigodnemu Księdzu Dymitrowi Nieścierowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy serdeczne życzenia. Niech narodzony malutki Jezus obdarzy Cię swymi obfitymi łaskami, mocnym zdrowiem i pogodą ducha, Najświętsza Maryja Panna niech nieustannie się Tobą opiekuje na drodze kapłańskiej, a Duch Święty opromienia swym światłem. Dziękujemy za Słowo Boże, mądrość i modlitwę.

Wierni z kapl. Suraż

Czcigodnym Księdzu Jerzemu Martinowiczowi i Ojcu Andrzejowi Żylewiczowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy najserdeczniejsze życzenia. Niech Wasze życie będzie napełnione tylko dobrymi wydarzeniami, a obrana droga stanie się szeroka. Życzymy zdrowia na długie lata, szczęścia i radości. Niech Matka Najświętsza ma Was w swojej opiece i chroni od złego. Szczęść Boże!

„Margaretka” z kapl. Suraż

Czcigodnemu Ojcu Kazimierzowi Jędrzejczakowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku z całego serca życzymy mocnego zdrowia, siły, wytrwałości, cierpliwości w codziennej pracy, wszelkich łask Bożych, darów Ducha Świętego i nieustannej pomocy Najświętszej Maryi Panny. Niech Ojca serce będzie napełnione radością i miłością.

Jana, Walery i Weronika z par. Sylwanowce

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Janowi Etelowi

z okazji Urodzin składamy najserdeczniejsze życzenia. Niech drogę wybraną dla Ciebie przez Boga zawsze oświeca Matka Najświętsza. Niech dobry Jezus trzyma Cię przy swoim Sercu i darzy swoim błogosławieństwem i wszelkimi potrzebnymi łaskami, a Duch Święty będzie nieskończenie hojny na swe dary. Życzymy także zdrowia, pogody ducha, dobroci, radości i ciepła. Jesteśmy wdzięczni Bogu za Twe dobre serce i modlitwę.

Z szacunkiem „Legion Maryi” z par. Miłosierdzia Bożego w Grodnie

Czcigodnemu Księdzu Aleksandrowi Adamowiczowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy najserdeczniejsze życzenia. Niech nowo narodzony Pan Jezus obdarzy swymi łaskami i błogosławieństwem, doda pewności, wzmocni siły i napełni spokojem, a Najświętsza Maryja Panna niech otoczy Cię płaszczem swojej opieki.

Chór kościelny ze w. Nacza

Czcigodnym Księżom: Proboszczowi Aleksandrowi Romanowskiemu, Józefowi Trubowiczowi i Antoniemu Adamowiczowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku życzymy dobrego zdrowia, błogosławieństwa Bożego, siły, wytrwałości i darów Ducha Świętego. Niech Jezus malusieńki będzie Waszym Przyjacielem i pomaga w pracy kapłańskiej, a Matka Najświętsza niech wyprasza wszelkie łaski na każdy dzień Waszego życia.

Rada parafialna oraz wierni z par. Niepokalanego Poczęcia NMP w Grodnie

Czcigodnemu Księdzu Lucjanowi Dąbrowskiemu

z okazji Imienin z całego serca życzymy wszelkich łask Bożych: mocnego zdrowia, radości, pomyślności w pracy duszpasterskiej, trwałej miłości, niegasnącej nadziei i życzliwych ludzi obok. Niech Najświętsza Maryja Panna i św. Patron nieustannie się Tobą opiekują. Szczęść Boże!

Członkowie Apostolskiego Dzieła Pomocy Duszom Czyśćcowym z Borun

Czcigodnemu Księdzu Pawłowi Borysiewiczowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku przesyłamy serdeczne życzenia: zdrowia, szczęścia, długich lat życia, dobrych i czułych ludzi obok, cierpliwości i pięknych owoców w pracy duszpasterskiej. Niech dobry Bóg Ci błogosławi, a Matka Boża ma w swojej opiece.

Parafianie z Nowojelni

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Czesławowi Pawlukiewiczowi

z okazji Urodzin pragniemy złożyć serdeczne życzenia. Rocznica urodzin to znakomita okazja, by podziękować za wieloletnią posługę kapłańską. Życzymy Ci, abyś jako duszpasterz dążył do celu i ciągle odkrywał dar i sens powołania. Niech zdrowie i energia towarzyszą Ci jaszcze przez długie lata życia, dając satysfakcję i radość z tego wszystkiego, co udało się osiągnąć, i pozwalając na wytyczenie jeszcze wielu nowych celów. Życzymy wytrwania i cierpliwości w pełnieniu posługi kapłańskiej, wszelkich darów Bożych, opieki Matki Najświętszej, siły w ramionach oraz czystego ognia w sercu, co zapali wszystko wokół Ciebie szczęściem i radością. My ze swej strony ogarniamy Cię w sposób szczególny naszą modlitwą, by Bóg błogosławił Ci oraz umacniał nieustannie swoją łaską i pokojem.

Z chrześcijańskim pozdrowieniem parafianie z Rosi

Czcigodnym Księżom: Proboszczowi Dmitryjowi Łabkowowi, Józefowi Gęzie, Andrzejowi Wróblewskiemu, Waleremu Maziukowi, Wiktorowi Bochanowi oraz Edwardowi Pietelczycowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku 2016 życzymy dużo zdrowia, pogody ducha i obfitych łask Bożych. Niech nowo narodzony Jezus zawsze będzie Waszym Przyjacielem, a Matka Najświętsza nieustannie się Wami opiekuje.

Z modlitewną pamięcią członkowie Apostolskiego Dzieła Pomocy Duszom Czyśćcowym z par. Najświętszego Odkupiciela w Grodnie

Czcigodnym Księżom: Proboszczowi Dmitryjowi Łabkowowi, Józefowi Gęzie, Andrzejowi Wróblewskiemu, Wiktorowi Bochanowi, Edwardowi Pietelczycowi, Waleremu Maziukowi, Stanisławowi Staniewskiemu, Witoldowi Pietelczycowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku życzymy dużo zdrowia, radości, pogody ducha, cierpliwości, nieustannej opieki Najświętszej Maryi Panny, mocy Ducha Świętego, szczerych i życzliwych ludzi obok.

III Zakon św. Franciszka z par. Najświętszego Odkupiciela w Grodnie

Czcigodnym Księżom: Antoniemu Obuchowskiemu, Jerzemu Powajbie, Jerzemu Swisłockiemu, a również Siostrom Eucharii, Paule, Goretti

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku życzymy mocnego zdrowia, radości, szczęścia, optymizmu, pogody ducha oraz błogosławieństwa Bożego i opieki Najświętszej Maryi Panny. Niech dobry Bóg ma Was w swojej opiece. Jesteśmy bardzo wdzięczni, że pracujecie w naszej parafii. Niech Matka Boża otoczy Was swoją miłością i towarzyszy na wybranej drodze.

Rodzina Kościuszków

Czcigodnemu Księdzu Aleksandrowi Adamowiczowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku z całego serca życzymy codziennej radości, szczęścia, mocnego zdrowia na długie lata życia oraz dobrych i życzliwych ludzi obok. Niech Dzieciątko Jezus obdarza Cię pokojem i miłością, a Najświętsza Maryja Panna przytula do swego serca i pomaga w pracy duszpasterskiej. Niech Bóg, któremu zaufałeś, pomaga przeżyć wszystkie trudności. Bądź kapłanem według Serca Jezusowego. Niech Duch Święty opromienia swym światłem każdy Twój dzień. Dziękujemy za Słowo Boże i za głębokie człowieczeństwo, za przykład szczerej i prawdziwej wiary, za ofiarną pracę. Bóg zapłać i szczęść Boże!

Z modlitwą parafianie za w. Sołtaniszki, par. Nacza

Czcigodnemu Księdzu Jerzemu Kuźmiczowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku 2016 składamy najserdeczniejsze życzenia: mocnego zdrowia, szczęścia, długich lat życia, dobrych ludzi obok, błogosławieństwa i miłosierdzia Bożego oraz wszelkich darów Ducha Świętego. Niech światło Gwiazdy Betlejemskiej świeci wśród wędrówki ziemskiej. Niech Dzieciątko Jezus z Niepokalaną Matką swoją opiekuje się Tobą w ciężkiej pracy kapłańskiej. Niech Ci rok nowy niesie blaski, wielką radość Bożej łaski, bo dla Boga i dla ludzi nie żałujesz swego trudu. Dziękujemy Ci, drogi nasz Księże, za Słowo Boże, piękne pouczające kazania i za łagodny uśmiech na twarzy. Szczęść Boże!

Wierni parafianie z kapl. MB Trzykroć Przedziwnej ze w. Taniewiczey, par. Nowy Dwór

Czcigodnym Księżom: Stanisławowi Pacynie, Witalijowi Sidorce i Olegowi Kononowiczowi, a także Klerykom Ernestowi i Tomaszowi Mikołajczykom oraz Andrzejowi Strukielowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy serdeczne życzenia. Niech nowo narodzony zbawiciel, który przynosi spokój całej ludzkości, obdarza Was swoimi darami i zdrowiem, radością i pogodą ducha, a także dobrocią i życzliwością ludzkich serc, a nasza wdzięczna modlitwa niech towarzyszy Wam przez każdy dzień.

Komitet kościelny i parafianie z Lidy

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Janowi Kuczyńskiemu

z okazji Świąt Bożego Narodzenia przesyłamy najpiękniejsze życzenia. Niech wielkość i spokój magicznej nocy narodzenia Zbawiciela Jezusa Chrystusa napełniają Księdza życie łaską i radością. Życzymy także zdrowia i obfitych owoców we wszystkich sprawach duszpasterskich. Matka Boża Kongregacka niech zawsze opiekuje się Księdzem z macierzyńskim ciepłem i miłością oraz zanosi nasze wspólne modlitwy do Najświętszego Serca Jezusowego.

Z modlitwą i wielkim szacunkiem uczestnicy grupy modlitewnej MB Kongregackiej

Czcigodnemu Księdzu Czesławowi Pawlukiewiczowi

z okazji Urodzin i Świąt Bożego Narodzenia szczerze życzymy by całe życie było napełnione światłością i miłością. Niech nowo narodzony Zbawiciel prowadzi Księdza piękną drogą kapłaństwa, a obok będą tylko życzliwi ludzie. Życzymy także mocnego zdrowia oraz nieustannej opieki Matki Najświętszej.

Grupa modlitewna MB Kongregackiej z Grodna

Czcigodnym Księżom: Wiktorowi Chańko, Olegowi Pietraszkowi i Romanowi Cieślakowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy najserdeczniejsze życzenia: zdrowia, pogody ducha, mocy i wiele radości każdego dnia. Niech Dzieciątko Jezus opromienia swym światłem, posługa kapłańska przynosi zadowolenie i obfite owoce, a Najświętsza Maryja Panna przygarnia do swego serca.

Grupa modlitewna MB Kongregackiej z Grodna

Czcigodnym Księżom Janowi Gaweckiemu i Witalemu Cybulskiemu oraz Siostrze Irenie

składamy wyrazy szczerej wdzięczności za piękne roratnie Msze Święte, za pomoc w wychowaniu naszych dzieci i wnuków w wierze i miłości do Boga, za nauczanie ich odpowiedzialności za swe uczynki. Dziękujemy za to, że pomagacie nam przekonać się w wielkiej miłości i łasce Bożej.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia z całego serca życzymy mocnego zdrowia, wszelkich łask Bożych i opieki Matki Bożej na każdy dzień życia, by na niwie Pana, na której pracujecie, nigdy nie napotykaliście kamieni, a tylko zbieraliście kłosy szczerej wdzięczności ludzkiej i szacunku. Niech każdy dzień Waszego życia będzie jasny jak święto Światła.

Parafianie z kość. św. Piotra i Pawła Apostołów w Iwiu

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Pawłowi Sołobudzie

w tym szczególnym czasie Betlejemskiej Nocy, kiedy przeżywamy po raz kolejny Pamiątkę Narodzenia naszego Zbawiciela, pragniemy złożyć z serca płynące życzenia. Życzymy Księdzu bliskiego i serdecznego spotkania z nowo narodzonym Jezusem, radości serca przepełnionego Bożym pokojem, miłością i ufnością.

Z modlitwą przy żłóbku betlejemskim parafianie z Olszanki

Czcigodnym Księżom: Walentemu Chwiedukowi, Janowi Rejszelowi i Wiktorowi Zacharzewskiemu

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku życzymy, by nowo narodzony Zbawiciel, który niesie pokój całemu światu, obdarzał swoimi darami, zdrowiem, radością i pogodą ducha. Szczęśliwego Nowego Roku!

Parafianie ze w. Mociewicze

Szanownym Siostrom: Weronice Burbo, Wandzie Gedo i Genowefie Marcinkiewicz

z okazji Urodzin z całego serca życzymy dużo łask Bożych na każdy dzień, mocnego zdrowia na długie lata, szczęścia, radości, ciepła i dobroci od bliskich oraz pogody ducha. Życzymy całym sercem odczuć Miłość Bożą i opiekę Najświętszej Maryi Panny. Szczęść Boże!

III Zakon św. Franciszka, Kółka Żywego Różańca z par. Teolin

Czcigodnemu Księdzu Aleksandrowi Bakłażcowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy serdeczne życzenia: mocnego zdrowia pogody ducha, dobrych i szczerych ludzi na drodze kapłańskiej. Zawsze pamiętamy o Tobie w swoich modlitwach dziękując za pracę w naszej parafii i wysiłek w głoszeniu Słowa Bożego. Niech Jezus, którego codziennie trzymasz w swych dłoniach, błogosławi Ci, a Matka Boża otula płaszczem matczynej opieki. Szczęść Boże!

Komitet Kościelny i parafianie z Nowogródka

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Leonowi Ładyszowi

z okazji Urodzin życzymy wszelkich łask Bożych, nieustannej opieki Matki Bożej, obfitych darów Ducha Świętego, pomyślności i mocy w pełnieniu posługi kapłańskiej. Żyj w zdrowiu i radości, a Twe serce niech będzie napełnione spokojem i miłością.

Z modlitwą wierni z par. Trójcy Przenajświętszej w Wojstomiu

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Janowi Etelowi

z okazji Urodzin, Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku z całego serca życzymy błogosławieństwa Dzieciątka Bożego i wszystkich Jego darów. Dziękujemy za ofiarną pracę, życzliwość i piękne Słowo Boże. Życzymy Tobie mocnego zdrowia, sił, radości, długich i spokojnych lat życia. Niech w Twoim sercu zawsze mieszka miłość, a naokoło panuje spokój.

Komitet Kościelny oraz wdzięczni parafianie z Wiśniowca

Czcigodnym Księżom Aleksandrowi Fiedotowowi i Edwardowi Sinkiewiczowi

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy wiązankę najpiękniejszych życzeń: mocnego zdrowia, radości, pogody ducha, optymizmu, ludzkiej dobroci i życzliwości, a także hojnych darów Ducha Świętego i błogosławieństwa od nowo narodzonego Pana na każdy dzień życia i posługi kapłańskiej.

Komitet Kościelny oraz wdzięczni parafianie z Wiśniowca

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i łączenia życzeń

Gazeta religijno - informacyjna Diecezji Grodzieńskiej **Słowo życia;** Red. naczelny **ks. Paweł Sołobuda;** założyciel: **Grodzieńska Diecezja Rzymskokatolicka**; rok założenia **1997**; cert. rej.: **№7162** Wydawca: **Kuria Diecezji Grodzieńskiej;**
Redakcja gazety: **Grodno 230025, ul. K. Marksa 4;** Jerzy Ławysz, Angelina Pokaczajło; tel. 152/ 756438; e-mail: **slowo.grodnensis@gmail.com.; http://www.slowo.grodnensis.by;**
Druk: **ГАУПП«Гродзенская друкарня»**, ЛП 02330/39 от 27.03.2014 г.; Grodno 230003, ul. Poligrafistów 4; nr zam. 61; nakład: 7200; objętość gazety: 2 ark. druk.; jakość druku odpowiada jakości przedstawionych matryc; cena dowolna